

Nuo Nepriklausomybės atkūrimo, tėvų skyrybas išgyveno daugiau nei 220 tūkstančių vaikų ir šis skaičius kasmet vis didėja. Suprantama, kad skyrybos - milžiniškas stresas porai. Tačiau vaiko teisių gynėjai tikina, kad sunkiausiai skyrybas išgyvena ne suaugusieji, o vaikai. Tad tėvams vaiko teisių gynėja Larisa Paurienė pataria, kaip atrasti tinkamus žodžius vaikui pranešti, kad tėvai skiriasi.

Vaiko teisių gynėja Larisa Paurienė tikina, kad prieš pranešant vaikui apie skyrybas, labai svarbu atkreipti dėmesį į jo amžių.

„Mažiems vaikams, iki maždaug šešerių metų, svarbu kalbėti paprastai ir aiškiai, vengiant perteklinės informacijos. Jie dažnai gali jausti nerimą dėl savo saugumo, todėl būtina patikinti, kad abu tėvai juos myli ir rūpinsis jais, nepaisant skyrybų. Vyresniems vaikams ir paaugliams reikia daugiau detalių bei galimybės išsakyti savo jausmus. Svarbu būti atvirais, tačiau kartu stengtis nekaltinti vieno iš tėvų ir vengti konfliktų. Paaugliams ar jau kone pilnamečiams jaunuoliams galima kalbėti dar atviriau, paaiškinant priežastis ir aptariant būsimus pokyčius šeimoje“, - pataria pašnekovė.

Reakcija į skyrybas gali būti netikėta

Atspėti, kaip vaikas reaguos į tėvų skyrybas, kone neįmanoma. Dažnai tėvai, laukę ašarų, susiduria su abejingumu, o tikėjęsi supratingumo, gauna pykčio pliūpsnį. Vėlgi, net ir vaiko reakcija labai priklauso nuo jo amžiaus ir emocinės brandos.

„Maži vaikai dažnai reaguoja su baime ar pasimetimu, gali tapti lipšnūs arba pradėti elgtis neįprastai. Dar tik į darželį ar pradinę mokyklą einantys vaikai kartais jaučia kaltę, manydami, kad jie yra skyrybų priežastis. Paaugliai gali reaguoti pykčiu, maištu ar atsiribojimu, tačiau kartais jie stengiasi slėpti savo jausmus, kad apsaugotų tėvus. Tėvai gali tikėtis ir netikėtų reakcijų, pavyzdžiui, visiško abejingumo, kuris gali būti laikinas apsauginis mechanizmas“, - sako L. Paurienė.

Tiesa, nors neįmanoma visiškai numatyti vaiko reakcijos, pasiruošti galima įsigilinant į vaiko poreikius, amžių ir emocinę brandą, taip pat užtikrinant saugią aplinką, kurioje vaikas gali jaustis išgirstas.

Dažniausia tėvų klaida - pasiruošimo stoka

Kartais tėvai kalba neapgalvoję žodžių arba situaciją perteikia chaotiškai ir taip sukelia vaikui dar didesnę nerimą. Kita klaida - bandymas apkaltinti vieną iš tėvų, nes tai verčia

vaiką jaustis įtrauktam į konfliktą arba rinktis vieno iš tėvų pusę. Taip pat pavojinga žinią apie skyrybas pranešti skubotai arba neatsižvelgiant į vaiko poreikius – pavyzdžiui, netinkamu metu ar aplinkybėmis, kai vaikas ir taip jaučia didelį stresą.

Be to, tėvai kartais nesuteikia vaikui pakankamai galimybių užduoti klausimus arba išreikšti jausmus, nes patys yra emociškai paveikti situacijos. Todėl vaiko teisių gynėjai pataria: „Tėvai turi būti kaip komanda ir net tarpusavio konflikto atveju nepamiršti, kad svarbiausia – emociškai nesužaloti savo vaiko.“

Vaikui svarbu ir toliau jausti tėvų meilę ir rūpestį

Svarbiausia, pranešant apie skyrybas, palaikyti vaiką, nesvarbu, kokia būtų jo reakcija. Kalbėti reikia ramiai ir aiškiai, kartu pabrėžiant, kad tėvų meilė jam nesikeis. Tėvai turėtų būti pasiruošę išklaudyti ir palaikyti, taip pat duoti vaikui laiko prisitaikyti prie naujos situacijos. „Vengdami skubėjimo, kaltinimų, tėvai gali padėti sumažinti žinios apie skyrybas sukeltą stresą ir išsaugoti artimą ryšį su savo vaiku“, – sako vaiko teisių gynėja L. Paurienė.

Žinoma, jeigu tėvai jaučia, kad tinkamai pranešti vaikui apie skyrybas nepavyks dėl patiriamo streso, tarpusavio konfliktų ar kitų priežasčių, visada galima pagalbos ieškoti pas specialistus: „Galima kreiptis į kvalifikuotus šeimos psichologus, be abejo ir mūsų Tarnybos atstovai gali konsultuoti, padėti, paaiškinti, kaip pristatyti vaikui tą situaciją.“

